

Posudek na diplomovou práci

Andrea Černá, *Konzervování a restaurování kovů* (132 stran, 4 přílohy)
Ústav historických věd, Fakulta filozofická, Univerzita Pardubice, 2020

Práce diplomantky je věnována tématu konzervování a restaurování kovů, specifickému segmentu hmotného dědictví, jenž tvoří kvantitativně a kvalitativně z mnoha stránek pozoruhodný kulturní materiál, a jemuž domácí historická a historicko-technologická literatura dosud věnovala nepříliš komplexní pozornost.

Pisatelka rozčlenila svou práci, věnovanou historii, technologii a otázkám spojeným s konzervováním a restaurováním, na: úvod, čtyři hlavní kapitoly (sledujících terminologické vymezení jednotlivých činností konzervace a restaurování, jejich historický vývoj v kontextu českých zemí a Evropy, přehled vzdělávacích institucí, resp. organizací a profesních uskupení a grémií, které se „*historicky zabývaly metodologickou, výchovnou a publikační činností*“, a dále aktuální praxi konzervování a restaurování kovů podvázanou přijatou legislativou, požadovanými etickými normami a metodologií) a závěr. Autorka vyšla z relevantní odborné literatury domácí i zahraniční provenience, zohlednila přitom také mezinárodní metodické pokyny a profesně závazná doporučení a dokumenty (Benátská charta z roku 1964 ad.). Z běžně dostupných titulů postrádáme v seznamu použité literatury v mnohém podnětnou práci: Salvador Munoz Vinas, *Současná teorie konzervování*, Univerzita Pardubice, 2015.

Ve středu pisatelčiny pozornosti stály v jednotlivých kapitolách mj. otázky degradačních procesů na předmětech z kovu, preventivní péče, sanační a muzejní konzervace, a také geneze a proměny domácí tradice konzervování a restaurování, vycházející z obecněji platných teoretických postulátů ochrany památek (od staršího konzervačního přístupu po syntetickou metodu, prosazovanou historikem umění Václavem Wagnerem, až po v současnosti dominující syntetický přístup, sledující v co nejvyšší možné míře zachování integrity a autenticity konkrétní památky nebo jejich souborů). Pomyslnou červenou nití, vinoucí se celou prací, je autorčino přesvědčení a apel na nutnou multidisciplinaritu a těsnou spolupráci humanitních a přírodovědných disciplín při obou sledovaných činnostech – konzervaci a restaurování.

Podrobný výklad Andrea Černá věnuje významným zakladatelským osobnostem oboru, ať se jedná o Němce Friedricha Wilhelma Rathgena (1862-1942), působícího v laboratoři při Královském pruském muzeu v Berlíně, nebo individuality, spjaté s českými a moravskými paměťovými institucemi, jako byli muzejník a teoretik muzejnictví Kliment Čermák (1852-1952), chemik a pozdější vedoucí prehistorického oddělení Národního muzea Albín Stocký (1876-1934) nebo zakladatel tzv. české restaurátorské školy Bohuslav Slánský (1900-1980). A i mnozí další, namátkou zmiňme: Ludvíka Lososa, Jiřího Borise Pelikána a Václava Čupra.

Užitečná shrnutí představují také ty pasáže práce, v nichž pisatelka shrnula klíčová profesní grémia, odborné restaurátorské komise, muzejní instituce (např. severomoravské Vlastivědné ústavy) a činnost státních restaurátorských ateliérů, představujících metodické a teoretické pracoviště, řešící konzervátorsko-restaurátorskou problematiku, z období druhé poloviny 20. století. Závěrečná kapitola pojednání je věnována výkladu o legislativních národních a mezinárodních normách (všešlých z metodické činnosti organizací a konfederací typu UNESCO, ICOMOS, ICCROM a E.C.C.O.) a etických vyhláškách, vymezujících mantinely jednotlivých aspektů muzejnictví a konzervátorsko-restaurátorské praxe.

Práci Andrey Černé pokládám za zajímavou, stylisticky a jazykově povětšinou dobře zpracovanou a v mnoha ohledech inspirativní. Ocenit je nutno také míru osobního zaujetí a šíři, s jakým bylo předložené téma nabádáno a finálně zpracováno. Práci kazí jen občasné překlepy a jazykové nepatříčnosti (např. pozn. 9 – „inspirací Pro slánského...“; s. 43 – malé písmeno na začátku poznámky 212; pozn. 258 – bez rozepsání křestního jména autora; zkomolená první věta podkapitoly 5.5.7.5. na s. 97; pozn. 453 – 2008 namísto 2008), ale v úhrnu jde o drobnosti, které by odstranila jen o trochu pečlivější finální redakce textu.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji ji klasifikovat známkou: **výborně („A“)**.

V Pardubicích 29. května 2020

doc. Mgr. Pavel Panoch, Ph.D.